

Vergaderjaar 2000–2001

27 686

**Wijziging van de Wet
arbeidsongeschiktheidsverzekering
zelfstandigen en enige andere wetten in verband
met de invoering van een
zelfstandigheidsverklaring en de uitsluiting van
de Nationale ombudsman en de
substituut-ombudsmannen van de verzekering
voor de werknemersverzekeringen**

Nr. 4**VERSLAG**

Vastgesteld 14 juni 2001

De vaste commissie voor Sociale Zaken en werkgelegenheid¹, belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering de vragen en opmerkingen in dit verslag afdoende zal beantwoorden, acht de commissie hiermee de openbare behandeling van het voorstel van wet voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave**ALGEMEEN** **2**

1.	Aanleiding	2
2.	Doel van het wetsvoorstel	4
3.	Uitvoering en handhaving	9
4.	Financiële aspecten	13

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING **13**

Artikel I.	Wijziging wet arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zelfstandigen	13
Artikel IV	Wijziging Ziektewet	13
Artikel V	Inwerkingtreding	14

¹ Samenstelling:

Leden: Terpstra (VVD), voorzitter, Biesheuvel (CDA), Schimmel (D66), Noorman-den Uyl (PvdA), ondervoorzitter, Kamp (VVD), Van Lente (VVD), Van Dijke (ChristenUnie), Bakker (D66), Visser-van Doorn (CDA), De Wit (SP), Van der Knaap (CDA), Harrewijn (GroenLinks), Balkenende (CDA), Van Gent (GroenLinks), Smits (PvdA), Verburg (CDA), Bussemaker (PvdA), Spoelman (PvdA), Örgü (VVD), Van der Staaij (SGP), Santi (PvdA), Wilders (VVD), Snijder-Hazelhoff (VVD), Depla (PvdA) en Bolhuis (PvdA).

Plv. leden: E. Meijer (VVD), Van Ardenne-van der Hoeven (CDA), Giskes (D66), Kortram (PvdA), Blok (VVD), Van Blerck-Woerdman (VVD), Van Middelkoop (ChristenUnie), Van Vliet (D66), Stroeken (CDA), Marijnissen (SP), vacature CDA, Vendrik (GroenLinks), Mosterd (CDA), Rosenmöller (GroenLinks), Schoenmakers (PvdA), Dankers (CDA), Wagenaar (PvdA), Middel (PvdA), Weekers (VVD), Van Walsem (D66), Oudkerk (PvdA), De Vries (VVD), Van Splunter (VVD), Van der Hoek (PvdA) en Hamer (PvdA).

ALGEMEEN

1. Aanleiding

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel. Zij zijn van mening dat dit wetsvoorstel een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ruimte voor ondernemerschap en het klimaat voor zelfstandigen kan verbeteren. Het wetsontwerp levert een bijdrage aan het oplossen van bestaande knelpunten zoals geconstateerd in het rapport «Begrip voor ondernemers». In het bijzonder hechten deze leden eraan dat zelfstandigen en opdrachtgevers rechtszekerheid vooraf kunnen verkrijgen. Door het afgeven van zelfstandigheidsverklaringen via de Belastingdienst kunnen de administratieve lasten worden verminderd en ontstaat het perspectief van heldere en transparante procedures. De één loket gedachte wordt door deze leden onderschreept. Dat maakt overigens dat voorkomen wordt dat opdrachtgevers en zelfstandigen kunnen worden geraakt door afstemming tussen instellingen dan wel ministeries.

Deze leden vernemen graag de reactie van de regering op de opmerkingen van het Platform van Zelfstandig Ondernemers per brief van 18 mei 2001 (ref. 01-003) en op de brief van IT United van 16 mei 2001. Tevens vernemen zij graag de reactie van de regering op het commentaar van de Raad voor Interim Management van 21 mei 2001 (kenmerk RiM.Bri.41).

De leden van de VVD-fractie hebben met veel belangstelling kennis genomen van het onderhavige wetsvoorstel waarmee wordt beoogd het Landelijk instituut sociale verzekeringen (Lisv) te verplichten zelfstandigheidsverklaringen af te geven en tevens het zelfstandigheidsbegrip in de werknemersverzekeringen en de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) te harmoniseren. Deze leden achten helderheid vooraf over het al dan niet bestaan van een verzekeringsplicht op grond van de WAZ en de werknemersverzekeringen van groot belang. Dit omdat de rechtszekerheid voor de zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers) en hun opdrachtgevers wordt vergroot en ook omdat arbeid zo goedkoper kan worden aangeboden – de opdrachtgever is immers gevrijwaard van premieheffing voor de zelfstandige – met alle positieve economische gevolgen van dien voor de stimulans voor het zelfstandig ondernemerschap. Uiteraard is er daarbij niet alleen sprake van vrijwaring van premieheffing maar ook kan geen aanspraak worden gedaan op uitkeringen op grond van de Ziektewet (ZW), Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en de Werkloosheidswet (WW). Deze leden waarderen het ook dat de administratieve lastendruk met dit wetsvoorstel wordt verminderd.

De leden van de VVD-fractie vragen of de regering, als het gaat om de inhoud en doelstelling van dit wetsvoorstel, overleg heeft gevoerd met de verschillende ZZP-Instanties. Indien dit het geval is wensen zij te worden geïnformeerd over de resultaten van deze overleggen en indien dit niet het geval is vragen zij de regering toe te lichten waarom deze niet hebben plaatsgevonden.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het wijzigingsvoorstel van de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen en enige andere wetten. Een groot deel van de problemen rond de positie van de ZZP-er lijkt daarmee tot een oplossing gebracht te zijn. Toch blijven er nog een aantal vraagtekens.

Vooraf een opmerking over de procedure. De leden van de CDA-fractie en vertegenwoordigers van andere fracties hebben op 6 september 2000 een intens pleidooi voor duidelijkheid en voor beëindiging van loopgravenoorlogen en getouwtrek gehouden. Wie heeft het laatste woord, wie hakt de

knoop door, hoe vermijd je onduidelijkheid? Dat was het centrale thema. Uiterlijk 1 januari 2001 zou een voorstel aan de Tweede Kamer worden voorgelegd. Door vele vertragingen – het Lisv had bijvoorbeeld 2½ maand nodig om een advies uit te brengen(!!) – werd het voorstel op 25 april 2001 aan de Tweede Kamer toegezonden met de toevoeging dat de regering haar uiterste best zou doen om de wet voor 1 juli 2001 afgerond te hebben. De Tweede Kamer moest dus in één week een schriftelijke inbreng leveren, terwijl overleg met betrokkenen noodzakelijk is en terwijl de regering er ruim een half jaar over gedaan had.

Het oorspronkelijke wetsvoorstel ondervond forse kritiek van de Raad van State. Onduidelijkheid bleef troef. In het uiteindelijke voorstel lijkt de regering echter een aantal knopen te hebben doorgemaakt. In het bedrijfsleven zijn de afgelopen jaren talloze onwenselijke voorzorgsmaatregelen getroffen om het effect van dubbele besluitvorming te bestrijden. En dat kostte heel wat werkgelegenheid. Deze leden vinden dat zeer betreurenswaardig.

De leden van de fractie van D66 hebben met interesse kennis genomen van het voorliggende wetsvoorstel. De leden van deze fractie vinden het van het grootste belang dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt voor de zelfstandigen zonder personeel over hun rechtspositie. De leden van de D66-fractie zijn dan ook verheugd dat de regering nu met een wettelijke regeling komt. Zij zijn tevens verheugd dat de regering inmiddels heeft toegezegd dat de Belastingdienst als enige instantie gaat beslissen over de juridische status van zelfstandigen zonder personeel. De leden van de fractie van D66 zouden graag zien dat deze regeling nu daadwerkelijk de positie van zelfstandigen zonder personeel zodanig vastlegt dat misverstanden in de toekomst kunnen worden uitgesloten. Mede daarom hebben de leden van de D66-fractie nog enige vragen en opmerkingen over het wetsvoorstel.

Graag horen de leden van de fractie van D66 een reactie op het voorstel van het Platform Zelfstandige Ondernemers om in navolging van het «Besluit Automatiseringsdeskundigen» van 1 september 2000, de in dat besluit opgenomen criteria model te stellen voor de zogenaamde GAL-toetsing en in de nieuwe regelgeving op te nemen.

De leden van de fractie van GroenLinks hebben met instemming kennis genomen van de voorliggende wijziging van de WAZ met het doel meer helderheid vooraf te verschaffen aan met name zelfstandigen zonder personeel en aan hen met wie zij een arbeidsrelatie aangaan inzake de zelfstandigheid.

Het feit dat men daar vooraf in veel gevallen helderheid over kan krijgen, is een goede zaak. Ook is een harmonisatie tussen Belastingdienst en Lisv een vooruitgang.

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben met belangstelling kennis genomen van het voorliggende wetsvoorstel. Ze waarderen het dat de regering ernaar streeft zelfstandigen zonder personeel en hun opdrachtgevers meer rechtszekerheid te geven over de verzekeringsplicht op grond van de WAZ en de werknemersverzekeringen. Zij onderschrijven dan ook het regeringsstandpunt dat het wenselijk is de zelfstandigheidsbegrippen in de fiscale en sociale wetten meer op elkaar af te stemmen en meer eenduidigheid te bewerkstelligen bij de beoordeling van de zelfstandigheid. In dit kader herinneren zij eraan in het recente verleden meer malen aandacht te hebben gevraagd voor de inkomenspositie van beroepsbeoefenaren die geen werknemer en geen ondernemer zijn, maar er eigenlijk «tussen hangen». In bijzondere situaties, zoals bij predikanten, voorgangers en priesters geldt dat op diverse terreinen sprake is van ongunstige fiscale en sociale omstandigheden. De WAZ wordt door deze beroepsbeoefenaren als een zeer forse lastendruk ervaren, hetgeen vooral

wrang is omdat ze daarnaast een beroep kunnen doen op bestaande voorzieningen. Met het voorliggende wetsvoorstel wordt deze problematiek niet opgelost. Wil de regering eens serieus kijken naar deze concrete problematiek, die door de betrokkenen niet geheel ten onrechte als onrechtvaardig wordt ervaren? Los van deze vraag zijn de leden van de fractie van de ChristenUnie er nog niet van overtuigd dat met de nu voorgestelde wijzigingen van de wet de duidelijkheid ontstaat die wordt beoogd.

In de toelichting op het wetsvoorstel wordt kort verwezen naar de voorgeschiedenis van de afbakening van het zelfstandigenbegrip. Het is de leden van de fractie van de ChristenUnie niet duidelijk op welke wijze de betrokken beroepsbeoefenaren zijn betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe regeling. Deze leden verzoeken de staatssecretaris in dit verband in te gaan op de wijze waarop het Lisv tot nu toe met deze problematiek omgaat. Uit het commentaar van de Raad voor Interim Management (RIM) op dit wetsvoorstel (21 mei 2001) leiden deze leden af dat het vigerende Besluit voor de vaststelling van de zelfstandigheid voor interim-managers door de betrokkenen als «werkbaar» wordt gekwalificeerd, hoewel wordt toegegeven dat ook dit besluit nog ruimte liet voor onzekerheid. Wordt dit besluit ingetrokken op het moment van inwerking-treding van het onderhavige wetsvoorstel? Gelden in andere sectoren soortgelijke «werkbare» besluiten?

2. Doel van het wetsvoorstel

De wet- en regelgeving die nu ontstaat biedt de ruimte om tot maatwerk voor branches te komen. De leden van de PvdA-fractie onderschrijven de ontwikkeling dat ruimte wordt geboden aan «hybride» ondernemers, terwijl tegelijk aantasting van de verzekeringsgrondslag van de werknemersverzekeringen wordt voorkomen. De leden van de fractie van de PvdA zijn geen voorstander van een «opt out» voor werknemers in een dienstbetrekking. Negatieve selectie en concurrentievervalsing op basis van premievermijding dienen te worden vermeden. Wel menen zij dat een zelfstandige die beschikt over een zelfstandigheidsverklaring vooraf moet kunnen kiezen voor verzekeringsplicht ten aanzien van een arbeidsrelatie door met opdrachtgever schriftelijk een fictieve dienstbetrekking overeen te komen en daarvan direct melding te maken bij de uitvoeringsorganen, dan wel door schriftelijk een arbeidsovereenkomst aan te gaan. Bij het ontbreken van een melding of een arbeidsovereenkomst dient bij zelfstandigen die beschikken over een zelfstandigheidsverklaring ondernemerschap te worden vastgesteld met de bijbehorende uitsluiting van verzekeringsplicht, zonder toetsing achteraf.

De leden van de PvdA-fractie hebben nog de volgende vragen.

Volgens het wetsontwerp zullen zowel door de Belastingdienst als het Lisv verklaringen c.q. beslissingen worden afgegeven. Welke mogelijkheid ziet de regering om de Lisv een verklaring van rechtswege tot stand te laten komen op grond van een beslissing van de Belastingdienst? Deze leden zouden graag vernemen welke alternatieve wegen openstaan om het advies van de Raad van State onder 2 te volgen, met dien verstande dat een oplossing wordt gezocht voor de verschillen in wettelijke beslistermijnen, bijvoorbeeld door de beslistermijn van de beschikking ex artikel 3 156 Wet IB 2001 sterk te verkorten.

Bestaan er verschillen van inzicht tussen ministeries dan wel instellingen? Zo ja, kunnen die leiden tot overschrijding van termijnen zonder dat voor de zelfstandige duidelijkheid ontstaat? Op welke wijze kunnen in de wetgeving fatale termijnen worden voorzien die leiden tot een verklaring van zelfstandigheid van rechtswege indien niet tijdig is beschikt? Welke eisen dienen te worden gesteld aan de ingediende informatie om de introductie van een dergelijke fatale termijn mogelijk te maken?

Deze leden stemmen in met de opmerkingen van de Raad van State ter

zake van de beroepsbeoefenaren onder 1. Welke mogelijkheden ziet de regering om voor hen die afzien van een «fictieve dienstbetrekking» de mogelijkheid te bieden tot zelfstandigheid met een zelfstandigheidverklaring?

Zij hebben met genoegen vastgesteld dat de mogelijkheid tot intrekking van de zelfstandigheidverklaring is vervallen. Biedt dat niet tevens de gelegenheid om de separate beslissing van de Belastingdienst en de zelfstandigheidverklaring om te vormen tot één beslissing en één document?

Deze leden menen dat voor de houder van een zelfstandigheidsverklaring niet achteraf een feitelijke dienstbetrekking kan worden vastgesteld, tenzij er sprake is van een arbeidsovereenkomst. De zelfstandige en de opdrachtgever kiezen immers, blijkens de relatie die zij aangaan op grond van de zelfstandigheidsverklaring met een opdracht of contract zonder arbeidsovereenkomst, voor een relatie waarin geen sprake is van de bevoegdheid tot het geven van aanwijzingen en regels. De tekst in de Memorie van Toelichting onder 2 met betrekking tot de eerste rechtsvraag zou tot onduidelijkheid en onzekerheid kunnen leiden. Op welke wijze kan aan deze onzekerheid een einde worden gemaakt?

Op bladzijde 3 van de Memorie van Toelichting wordt uitgelegd hoe de Lisv-toets voor arbeidsverhoudingen werkt. Dit lijkt de leden van de fractie van de PvdA niet belangrijk meer aangezien de fiscus bepaalt, voor twee jaar, hoe de arbeidsrelatie dient te worden gekwalificeerd. Deze tekst zou voeding kunnen zijn voor de stelling dat gelijksoortige arbeidsrelaties van na de toekenning van de verklaring apart getoetst kunnen worden. Dit lijkt ons niet de bedoeling van het wetsvoorstel. Wat is de reactie van de regering hierop?

Deze leden stemmen in met het uitsluiten van de optie om als werknemer buiten de verplichte werknemersverzekering te opereren. Moet deze opmerking zo worden opgevat dat dit geldt in situaties waarin er sprake is van het ontbreken van een zelfstandigheidsverklaring dan wel het aanwezig zijn van een schriftelijke en ondertekende arbeidsovereenkomst?

In de Memorie van Toelichting (bladzijde 4) worden de elementen van het zelfstandigheidbegrip aangeduid. Deze elementen zullen worden uitgewerkt tot een set van criteria. Volgens welke procedure zullen deze criteria tot stand komen? Wordt hierbij rekening gehouden met specifieke groepen, zoals starters, en een duidelijke afbakening van groeperingen waarvoor de geldigheidsduur is beperkt? Is de regering voornemens het parlement vooraf hierover te raadplegen? Is de regering voornemens bij deze criteria gebruik te maken van branchegebonden regels die in de bestaande praktijk worden gehanteerd en goed functioneren? Is het de bedoeling per relevante branche tot maatwerk te komen? Wordt overwogen om een regeling toe te passen zoals die is opgenomen in het besluit verzekeringsplicht automatiseringsdeskundigen, waar de gezagsverhouding, die feitelijk de echte dienstbetrekking bepaalt, wordt geregeld?

De opmerkingen in de Memorie van Toelichting op bladzijde 5 «Van belang is dat de kern (...) op grond van een feitelijke dienstbetrekking, door dit wetsvoorstel niet wordt aangetast» zou kunnen duiden op inhoudelijke toetsing achteraf. Zoals eerder vermeld hechten deze leden eraan om verwarring te voorkomen. Bij zelfstandigen in het bezit van een zelfstandigheidsverklaring zou slechts sprake dienen te zijn van een dienstbetrekking indien de betrokkene met een werkgever een schriftelijke arbeidsovereenkomst aangaat. Bij het ontbreken daarvan dient een opdrachtgeverrelatie verondersteld te worden. Tot welke wijzigingen in de wetgeving zou deze opvatting aanleiding geven?

Is het correct dat een hoofddoel van het wetsvoorstel is: zelfstandigen zonder personeel vooraf duidelijkheid verschaffen over het al dan niet

bestaan van een plicht tot premiebetaling in het kader van de werknemersverzekeringen?

Is de regering het met de leden van de PvdA-fractie eens dat de toets aan de feitelijke dienstbetrekking (artikel 3) tezamen met de toets aan de fictieve dienstbetrekking (artikel 5) bepalend is voor zelfstandigheid?

Is de regering het met deze leden eens dat een betrouwbare zelfstandigheidsverklaring, die werkelijke zekerheid vooraf biedt in rechtszekerheid ten aanzien van zowel de feitelijke als de fictieve dienstbetrekking dient te voorzien? Is de regering het met deze leden eens dat duidelijkheid vooraf ook betekent dat de criteria benodigd voor een positieve zelfstandigheidsverklaring algemeen bekend en digitaal van aard horen te zijn zodat de zelfstandige al voor de aanvraag in redelijkheid kan vaststellen of hij daarvoor in aanmerking komt? Is de regering bereid deze openheid te bewerkstelligen voor wat betreft de criteria? Is de regering het met deze leden eens dat de duur van een opdracht en het aantal opdrachten per jaar niet zonder meer doorslaggevend zijn bij de bepaling van zelfstandigheid? Zo ja, is de regering bereid om dit uitgangspunt te verwerken in het uitvoeringsbeleid?

Is de regering bereid om het uitvoeringsbeleid ten aanzien van de invoering van de zelfstandigheidverklaring te zijner tijd te bespreken in de Tweede Kamer? Is de regering het met deze leden eens dat een DGA een zelfstandigheidverklaring behoort te kunnen aanvragen, omdat zijn verzekeringsplicht op een zelfde wijze wordt bepaald als bij de zelfstandige ondernemer die niet vanuit een BV opereert? Zo ja, hoe garandeert de regering dit?

Is de regering op de hoogte van de branchespecifieke regelingen en convenanten die nu nog van kracht zijn om het zelfstandigheidvraagstuk te reguleren? Is de regering bereid om in verschillende stadia van in- en uitvoering vertegenwoordigers van deze en andere branches te (laten) consulteren?

De leden van de VVD-fractie constateren dat het wetsvoorstel als het gaat om het al dan niet verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen niet de feitelijke doch uitsluitend de fictieve dienstbetrekkingen regardeert. Deze leden missen echter een heldere omschrijving van de criteria op grond waarvan wordt bepaald of – op grond van fiscale criteria – men al dan niet in aanmerking komt voor een zelfstandigheidsverklaring. De regering noemt weliswaar enkele belangrijke elementen voor het fiscale ondernemerschap en het zijn van zelfstandige in de zin van de WAZ, maar verwijst naar nog te ontwikkelen criteria waarop aanvragen zullen worden getoetst. Deze leden achten dit niet de juiste weg. Omdat het al dan niet verzekerd zijn op grond van de werknemersverzekeringen het kernpunt van dit wetsvoorstel is, wensen zij nog voor de plenaire behandeling en detail te worden geïnformeerd over de precieze criteria die zullen worden gehanteerd. In dat kader wijzen zij ook op de kritiek van het Platform Zelfstandige Ondernemers, welke organisatie naar de mening van deze leden ook terecht wijst op de vaagheid en abstractheid van deze criteria. Deze leden vragen de regering met klem in de nota naar aanleiding van het verslag helderheid te verschaffen over de te hanteren criteria, daar zij een plenaire behandeling van het wetsvoorstel anders weinig opportuun achten.

Deze leden zouden graag ook meer duidelijkheid willen hebben over geluiden die haar uit de praktijk ter ore zijn gekomen dat ZZP-ers, die hun werkzaamheden in de vorm van een BV hebben gegoten, niet in aanmerking kunnen komen voor de zelfstandigheidsverklaring.

Zijn deze berichten juist? Kan de regering toelichten of deze groep al dan niet onder de werking van dit wetsvoorstel valt?

De leden van de VVD-fractie constateren dat zelfstandigheidsverklaringen voor maximaal twee jaar worden afgegeven. Deze leden vragen de regering deze termijn nader te motiveren en ook aan te geven of na die

periode onder dezelfde voorwaarden een nieuwe verklaring kan worden aangevraagd en afgegeven.

Kan de regering mededelen binnen welke termijn respectievelijk de Belastingdienst en het Lisv moeten beslissen op de aanvraag tot het verstrekken van de zelfstandigheidsverklaring, zo vragen de leden van de VVD-fractie. Tevens vragen deze leden de regering toe te lichten welke bezwaar- en beroepstermijnen zullen gelden.

De leden van de CDA-fractie hebben de indruk dat er nu een voorstel op tafel ligt waarin de zelfstandigheidsverklaring afgegeven door de fiscus voor 100% door het Lisv wordt gevolgd. Is die indruk juist? Hoe is het overleg tussen Lisv en Belastingdienst in de periode van maximaal 8 weken tussen aanvraag en beschikking geregeld? En bestaat er eenduidigheid over de criteria voor zelfstandigheid? De leden van de CDA-fractie constateren dat een aantal redenen worden genoemd in het wetsvoorstel. Echter in de afgelopen periode is door het Lisv bijvoorbeeld aan automatiseringsdeskundigen een aantal zelfstandigheidscriteria medegedeeld. Bestaat er afstemming over deze en andere regelingen met de Belastingdienst? En is het mogelijk dat deze criteria op eenduidige wijze vastgelegd worden in deze wet of uitvoeringsregels?

De leden van de CDA-fractie vragen wanneer er sprake is van een arbeidsrelatie, welke noch zelfstandig noch als die van een werknemer te beschouwen is. En hoe is het gesteld met de hybride arbeidsrelatie, dus zowel werkgever als werknemer? Hoeveel werknemerspremies en hoeveel WAZ-premies moeten dan worden voldaan? En wie betaalt de rekening? De relatie tussen dit voorstel en de Flexwet vormt geen onderwerp van bespreking in het wetsvoorstel of in de Memorie van Toelichting. Is een deelopereenkomst tussen opdrachtgever en een zelfstandige, ook als deze via een intermediair loopt, in voldoende mate verzekerd van een juiste beoordeling van de mate van zelfstandigheid? En moet hieromtrent het een en ander worden vastgelegd, zoals het Lisv dat in het verleden heeft gedaan? Voorts vragen de leden van de CDA-fractie of de zelfstandigheidstoets, zoals in het verleden, door de Belastingdienst alleen bij natuurlijke personen vastgesteld wordt en niet voor ondernemingen met rechtsvormen als eenmanszaak, VOF of BV. Of is een zelfstandigheidstoets, los van de ondernemingsvorm gegarandeerd, bij voorbeeld voor de DGA, de directeur-grotaandeelhouder?

De leden van de fractie van D66 hechten erg aan de één loket gedachte voor de aanvraag, behandeling en uitgifte van de zelfstandigheidsverklaring. Er dient één toetsing te komen, gebaseerd op één stelsel van criteria. Een belangrijke oorzaak van de bestaande rechtsonzekerheid is toe te schrijven aan het ontbreken van heldere criteria. Die criteria zouden volgens de leden van de D66-fractie onafhankelijk van de toetsende instantie moeten leiden tot dezelfde uitkomst. Die heldere criteria ontbreken volgens de leden van de fractie van D66 nog te veel in dit wetsvoorstel. Kan de regering hier een nadere invulling aan geven? Wie gaat de criteria verder uitwerken?

Verder vragen de leden van de D66-fractie welke groep de regering op het oog heeft bij de uitleg op bladzijde 4 van de Memorie van Toelichting. Het gaat hier om mensen die geen zelfstandigheidsverklaring krijgen maar die niet als werknemer kunnen worden aangemerkt. Is dit een grote groep mensen? Op welke gronden zouden zij worden uitgesloten, het gaat immers om mensen die werk als zelfstandige verrichten (zie blz. 5 van de Memorie van Toelichting)?

De leden van de fractie van D66 vinden het positief dat via de zelfstandigheidsverklaring vooraf duidelijkheid bestaat over de rechtspositie van de zelfstandig ondernemer. Wel vragen de leden van de D66-fractie wat er gebeurt indien een zelfstandig ondernemer twee verschillende beroepen uitoefent.

In algemene zin zouden de leden van de D66-fractie graag zien dat, gezien de evolutie van de arbeidsrelaties en de emancipatie van vele beroepsgroepen, de systematiek zo zou worden ingericht dat degene die ondernemer wil zijn, dat ook is tenzij het tegendeel wordt aangetoond. Graag een reactie van de regering hierop.

Graag zouden de leden van de D66-fractie zien dat de beslissing over de zelfstandigheidsverklaring binnen 4 weken genomen wordt. Kan de regering toelichten waarom voor 8 weken is gekozen? Verder vragen de leden van de D66-fractie wat de consequenties zijn als de termijn van 8 weken niet wordt gehaald.

De leden van de D66-fractie hebben voorts een toelichting gemist over de relatie met de flexwet. In hoeverre wordt een overeenkomst tussen een zelfstandige en een opdrachtgever, als deze via een intermediair loopt, als uitzendwerk gezien? In de ogen van de D66-fractie zou dit niet het geval moeten zijn omdat met name de grote opdrachtgevers in bijvoorbeeld de automatiseringsbranche vrijwel geen zaken doen met individuele zelfstandige ondernemers.

De leden van de fractie van D66 zijn daarnaast van mening dat de zelfstandigheid dient te worden vastgesteld onafhankelijk van de wijze waarop de ondernemer zijn onderneming binnen het Nederlands recht vorm heeft gegeven (BV, eenmanszaak, VOF). De afhankelijkheid van de rechtsvorm bestaat op dit moment nog wel. Zo kan de DGA geen verklaring over de arbeidsrelatie krijgen van de Belastingdienst omdat deze slechts voorbehouden zou zijn aan private personen. In het voorliggende wetsvoorstel ontbreken voorstellen om verschillen die voortvloeiën uit het verschil in ondernemingsvorm weg te nemen. Graag een reactie hierop.

De leden van de fractie van GroenLinks hebben nog enkele vragen betreffende de rechten die ontleend kunnen worden aan de zelfstandigheidsverklaring.

In de Memorie van Toelichting schrijft de regering dat de betrokkene en zijn opdrachtgevers geen rechten kunnen ontleenen aan de beschikking indien de werkelijk te verrichten arbeid aanzienlijk afwijkt van de bij de aanvraag omschreven arbeid. Dit roept de vraag op hoe precies de arbeid omschreven moet zijn bij de aanvraag. Is het mogelijk meerdere beroepen of soorten arbeid op te geven bij de aanvraag? Zo ja, lukt deze bepaling niet uit dat aanvragers hun werkzaamheden zo breed mogelijk gaan omschrijven, ook al is nog geen zicht op al die soorten werk? Hoe wordt de beschrijving van beroepen of soorten arbeid gecontroleerd of beoordeeld? Is dit eigenlijk wel objectief te controleren? Dreigt er geen rechtsongelijkheid te ontstaan wanneer de ene zelfstandige vooraf precies de te verrichten werkzaamheden heeft beschreven en in de praktijk daarvan afwijkt met als gevolg onzekerheid over de rechten ontleend aan de zelfstandigheidsverklaring? Dit terwijl een ander, voor de zekerheid, meerdere werkzaamheden heeft omschreven bij de aanvraag van de zelfstandigheidsverklaring en dientengevolge geen enkele last van onzekerheid heeft. Kan het voorkomen dat uiteindelijk de ene wel als zelfstandige behandeld wordt en de andere, die de aanvraag precies had omschreven, beschouwd wordt als werknemer?

De leden van de fractie van GroenLinks vragen zich af of er nu al geen heldere set (of enkele sets) van criteria gegeven kunnen worden op grond waarvan een aanvraag zal worden beoordeeld. Criteria die in alle gevallen tot dezelfde uitkomst zullen leiden, wie ze ook toepast. Te denken valt aan aantallen werkgevers, aantallen opdrachten, minimale aantallen uren bij weinig opdrachten, totaal minimaal aantal uren, e.d.

Ook is het de vraag of vooraf ook al duidelijk gemaakt kan worden op grond van welke informatie de aanvraag wordt getoetst. Hoe hard moeten gegevens over te verwachten meerdere opdrachtgevers zijn? Hoe zeker de winstprognose? Is de ondernemingsvorm van invloed op de beoordeling?

Binnen welke termijn moet een beslissing genomen worden over de aanvraag? Wat gebeurt er als een redelijke termijn overschreden wordt? Wordt dan de aanvraag automatisch als positief beoordeeld beschouwd? Of is de Belastingdienst of het Lisv de aanvrager een boete verschuldigd? Wat gebeurt er met zelfstandigen die meenden meerdere opdrachtgevers te kunnen werven, maar in de praktijk toch steeds voor die ene opdrachtgever werkten, die ook nog de voormalige werkgever is? Wordt dat achteraf gezien als fictief werknemerschap of samenspanning om de werknemersverzekeringen of de Wet Flexibiliteit en Zekerheid te ontlopen? Is het juist dat de zelfstandigheidsverklaring in dergelijke gevallen niet kan worden ingetrokken en derhalve ook niet met terugwerkende kracht premies voor werknemersverzekeringen kunnen worden geïnd? Wordt na afloop van de termijn van de zelfstandigheidsverklaring in dergelijke gevallen geen nieuwe verklaring afgegeven zodat betreffende zelfstandige weer als werknemer wordt aangemerkt?

Tevens vragen de leden van de fractie van GroenLinks de regering hoe het precies zit met mensen die door de Belastingdienst niet als zelfstandige worden aangemerkt, maar die ook geen werknemer in de zin van de wet zijn. Volgens de Memorie van Toelichting kunnen die in het kader van de sociale verzekeringen worden beschouwd als beroepsbeoefenaren in de zin van artikel 5 van de WAZ. Zij blijven toch buiten de werknemersverzekeringen. Moet het Lisv desgevraagd hierover een verklaring vooraf verstrekken? Zo nee, welke mogelijke problemen kan dat opleveren voor betrokkene en voor hen met wie hij/zij arbeidsrelaties aangaat?

De leden van de fractie van GroenLinks vragen de regering toe te lichten hoe de regelingen uitpakken voor hen die nog in deeltijd werken als werknemer (en daarvoor onder de werknemersverzekeringen vallen) en voor een ander deel als zelfstandige. Uit de Memorie van Toelichting valt op te maken dat zij toch in aanmerking kunnen komen voor een zelfstandigheidsverklaring voor dat deel dat als zelfstandige wordt gewerkt. Daardoor valt men voor dat deel buiten de werknemersverzekeringen en onder de WAZ. Is de WAZ-premie dan ook puur afhankelijk van de hoogte van het inkomensdeel dat als zelfstandige wordt verdiend of wordt er een deeltijdfactor gehanteerd? Oftewel, kan men vanwege de hoogte van het inkomen als zelfstandige aangeslagen worden voor de maximum WAZ-premie ook al is dat inkomen in deeltijd verdiend? Zo ja, is er dan geen sprake van een gedeeltelijke overlap met de WAO-verzekering uit het deel als werknemer?

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben er kennis van genomen dat het Lisv op grond van een verklaring van de Belastingdienst beslist over een aanvraag. Daarbij is het Lisv gebonden aan enkele criteria. Zijn deze criteria voldoende helder geformuleerd? Kan in dit verband worden gegarandeerd dat het eerste lid van het nieuwe artikel 4a van de WAZ helder en eenduidig wordt geïnterpreteerd? In welke mate worden de belanghebbenden betrokken bij de formulering van criteria? Het is niet duidelijk wat de positie zal zijn van DGA's op grond van de voorgestelde wijziging. De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of dit meer expliciet kan worden aangegeven.

3. Uitvoering en handhaving

In de Memorie van Toelichting wordt gesproken over een samenwerkingsovereenkomst tussen Lisv en Belastingdienst, aldus de leden van de PvdA-fractie. Is de regering voornemens deze overeenkomst te publiceren teneinde de transparantie te bevorderen? Op welke wijze komt deze overeenkomst tot stand? Op welke wijze zal de Tweede Kamer worden betrokken bij deze totstandkoming?

De leden van de PvdA-fractie worden graag nader geïnformeerd over de alternatieve voorstellen van het Lisv om de Belastingdienst te laten

beschikken over de zelfstandigheid in de zin van de WAZ en de werknemersverzekeringen. Het lijkt een aansprekende en vereenvoudigende gedachte. Is het mogelijk deze gedachte vorm te geven middels de introductie van een zelfstandigheidsverklaring van rechtswege?

Op bladzijde 6 van de Memorie van Toelichting staat dat de fiscus verantwoordelijk is voor de fiscale status van een arbeidsrelatie. De leden van de PvdA-fractie vragen of hiermee wordt bedoeld dat met dit wetsvoorstel de fiscus verantwoordelijk is voor de vaststelling van het uniforme WAZ-ondernemerschap.

Tevens wordt op bladzijde 6 van de Memorie van Toelichting gemeld dat tegen een beschikking van het Lisv inzake zelfstandigheid in de zin van de WAZ betrokkene bezwaar kan maken. Er worden echter geen bezwaar- en beroepstermijnen genoemd. De fractie van de PvdA wil aansturen op korte procedures. Aan welke termijn wordt gedacht? Van belang is dat de opdracht door de ZZP-er in kwestie nog verkregen wordt. Op welke termijn is de één loketgedachte: «Belastingdienst en uitvoeringsinstanties van de sociale wetgeving» te realiseren, zo vragen deze leden.

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het voornemen van de regering het oordeel van de Belastingdienst doorslaggevend te laten zijn, opdat zowel de Belastingdienst als het Lisv te allen tijde tot een zelfde conclusie komen over de zelfstandigheid van de aanvrager. Niettemin kan het Lisv indien men vragen heeft over het oordeel van de Belastingdienst met laatstgenoemde daarover in overleg treden, maar is tegelijkertijd gehouden uiteindelijk een zelfstandigheidsverklaring af te geven indien dit naar het oordeel van de Belastingdienst gewenst is, een verklaring die voorts niet kan worden ingetrokken. Deze leden vragen de regering meer helder aan te geven wat precies de bevoegdheid van het Lisv is en welke situaties kunnen ontstaan indien het Lisv en de Belastingdienst van mening verschillen. Toetst enkel de Belastingdienst aan de criteria die deze leden zoals eerder vermeld terstond wensen te ontvangen? Indien dit het geval is, wat is dan de precieze functie van het Lisv terzake? Indien dit niet geval is, waar toetst het Lisv dan aan en op welke wijze heeft men invloed op de beslissingsbevoegdheid van de Belastingdienst? Wat is precies de rol en bevoegdheid van enerzijds het Lisv en anderzijds de Belastingdienst en wat zijn de precieze criteria waaraan men toetst? Deze leden zouden ook op deze punten graag meer helderheid van de regering willen krijgen. Indien de rol van het Lisv inderdaad marginaal is en slechts de afgifte van zelfstandigheidsverklaring betreft nadat de Belastingdienst hiertoe heeft besloten, dan verdient de suggestie van het Lisv zelf om ook de Belastingdienst zelfstandigheidsverklaringen te laten verstrekken wellicht serieuze overweging. De coördinatie zou zo kunnen worden verbeterd en het geheel wordt door slechts een bevoegde instantie achter één loket afgehandeld. Deze leden kunnen zich niet aan de indruk onttrekken dat het verzet van de regering daartegen meer wetstechnisch dan beleidsmatig van aard is. Alvorens hierover zelf een definitief standpunt over in te nemen verzoeken deze leden nog eens helder uiteen te zetten wat de beleidsmatige voor- en nadelen zijn van het ook door de Belastingdienst laten verstrekken van zelfstandigheidsverklaringen; het orgaan dat immers al als enige bevoegd wordt verklaard om te beoordelen of iemand daarvoor in aanmerking komt.

De leden van de VVD-fractie constateren dat reeds is geëxperimenteerd met het vooraf verstrekken van zelfstandigheidsverklaringen in de audiovisuele en paramedische sector. Zij zouden graag uitgebreid over de resultaten van beide experimenten worden geïnformeerd.

Ook vragen de leden van de VVD-fractie de regering meer uitgebreid te reageren op de opmerking van zowel het College van toezicht sociale verzekeringen (Ctsv) als het Lisv dat de gekozen structuur kan leiden tot oneigenlijk gebruik respectievelijk het sturen in de kwalificatie van het inkomen als winst uit onderneming. De opmerking van de regering dat op

de wetstoepassing door de Belastingdienst wordt toegezien door de staatssecretaris van Financiën wordt door deze leden als voor de hand liggend en onvoldoende onderbouwd ervaren. Zij verzoeken de regering ook op dit punt meer uitgebreid in te gaan. Overigens tekenen deze leden aan dat zij de mening zijn toegedaan dat men ofwel met een zelfstandigheidsverklaring als zelfstandige is aan te merken ofwel als werknemer onder de werknemersverzekeringen valt maar dat een combinatie van beiden, zoals recentelijk publiekelijk uit vakbondshoek bepleit, onwenselijk is. Deze leden verzoeken het kabinet dit standpunt nogmaals in heldere bewoordingen te onderschrijven.

Achteraf zal het Lisv alsnog de beschikkingen toetsen. De vrees bestaat, dat dit een volledige materiele toetsing zal betreffen. De leden van de CDA-fractie vragen of die vrees juist is, in die zin dat er zonder nieuwe feiten achteraf alsnog anders beschikt kan worden, en dat er dus nog steeds grond voor onzekerheid bestaat.

De leden van de CDA-fractie vinden de argumentatie van de regering om het nog duidelijker alternatief van het Lisv af te wijzen, namelijk dat de Belastingdienst de beschikking zelfstandig verstrekt en het Lisv daar verder niet intreedt, niet erg sterk. Zou het de duidelijkheid niet ten goede gekomen zijn? Een argument van de regering bijvoorbeeld, dat de ZZP-er goedkoper arbeid kan aanbieden, is volgens de leden van de CDA-fractie onjuist. Ook hij heeft naast allerlei verzekeringen en pensioenregelingen vele andere onkosten, onder andere administratie, accountant enzovoort. Voorts vragen de leden van de CDA-fractie, waarom volgens de regering zo'n eenfasebesluit geen soelaas zou kunnen bieden voor deeltijd-ondernemer annex deeltijd-werknemer? Zou daarvoor geen redelijke oplossing denkbaar zijn?

De leden van de CDA-fractie vragen wanneer uitvoering via één loket, het belastingloket, definitief is geregeld? Is de regering bereid om over de uitvoeringsregelingen overleg te voeren met vertegenwoordigers van de betrokken organisaties van ZZP-ers? En is terugkoppeling naar de Tweede Kamer mogelijk?

Intussen zijn er de afgelopen maanden zelfstandigheidsverklaringen door de Belastingdienst afgegeven welke achteraf door het Lisv niet werden geaccepteerd. Met alle gevolgen voor de betrokkenen van dien. De leden van de CDA-fractie bepleiten dat de personen, die in de tijd tussen 1 januari 2001 en het moment van ingang van de wet een zelfstandigheidsverklaring van de Belastingdienst hebben ontvangen, alsnog integraal zo'n zelfde verklaring van het Lisv verkrijgen. En dat eventuele claims teruggedraaid en verrekend worden. Is de regering bereid dit voorstel te volgen?

De leden van de CDA-fractie bepleiten een zeer duidelijke voorlichting over een en ander. De persverklaring van 25 april 2001 bij publicatie van het wetsvoorstel blinkt niet uit in helderheid. Het Lisv zou volgens dit persbericht op grond van de verklaring van de Belastingdienst beslissen over de aanvraag. Nergens staat een vermelding dat het Lisv daarna identiek besluit. De leden van de CDA-fractie roepen de regering op om over de intenties van de wet heel heldere voorlichting te verstrekken. De onzekerheid en een zeker wantrouwen bij een aantal betrokkenen is nog steeds groot.

Uit een brief van de FNV Zelfstandige Bondgenoten blijkt dat veel opdrachtgevers zich proberen in te dekken tegen mogelijke naheffingen, aldus de leden van de D66-fractie. Uit een eigen onderzoek kwamen de volgende praktijken naar voren:

- Opdrachtgevers laten zelfstandigen zonder personeel een contract tekenen waarin de zelfstandige moet toezeggen dat hij of zij een mogelijke naheffing van sociale premies moet betalen.

- Sommige opdrachtgevers houden 20% in op het afgesproken tarief als waarborgsom tegen naheffingen
- Er worden steeds meer intermediairs en bemiddelingsbureaus ingehuurd. Dit gaat ten koste van het tarief dat de zelfstandige kan berekenen en de opdrachtgevers zijn zelf duurder uit.
- Zelfstandigen worden gedwongen om te werken op basis van een nul-urencontract. Op die manier komt de status ter discussie want de zelfstandige is een opdrachtgever kwijt en zo'n contract telt niet mee voor de opdrachten die bijdragen uit winst uit de onderneming zoals de fiscus die hanteert. En de uren tellen niet mee bij het uren criterium dat de Belastingdienst hanteert om de grens te trekken.

De leden van de D66-fractie zouden graag willen weten of de gesignaleerde situaties vaak voorkomen en wat de regering kan doen om dit te voorkomen.

Kan de regering tevens een reactie geven op de suggestie van de FNV om ZZP-ers te laten deelnemen in een pensioenfonds naar keuze? Daarnaast zouden de leden van de D66-fractie graag aandacht van de regering willen vragen voor de veelvuldig voorkomende uitsluiting van met name oudere zelfstandigen zonder personeel van een arbeidsongeschiktheidsverzekering, als aanvulling op de WAZ.

Tot slot nog enkele opmerkingen. De leden van de D66-fractie zouden graag willen weten op welke wijze de belangenverenigingen betrokken zullen worden bij het tot stand komen van de uitvoeringsregelingen. Ook willen de leden van de fractie van D66 graag weten op welke wijze er voorlichting zal worden gegeven over deze wet. Tevens stellen zij voor om in het wetsvoorstel niet meer te spreken van fictief dienstverband maar van fictief ondernemerschap of van verkapt dienstverband. Graag een reactie hierop.

De leden van de fractie van GroenLinks vragen de regering wat er gedaan wordt met de positieve ervaringen met de uitvoering van de regelgeving voor zelfstandigen. Soms is dat na langdurige processen tot stand gekomen. Te denken valt aan de criteria voor de zogenaamde GAL-toetsing (Gezag, Arbeid en Loon) in het «Besluit Automatiseringsdeskundigen» van 1 september 2000. Worden dergelijke elementen meegenomen in de uitwerking van onderhavig wetsvoorstel?

Het Ctsv heeft in zijn commentaar op het wetsvoorstel gewezen op de introductie van een onbedoelde keuzemogelijkheid voor het al dan niet verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen. De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen op welke wijze de regering denkt te voorkomen dat inderdaad sprake zal zijn van dat onbedoelde effect.

De leden van de fractie van de ChristenUnie informeren waarom niet heel nadrukkelijk wordt vastgelegd dat het verkrijgen van de zelfstandigheidsverklaring ertoe leidt dat men volledig wordt uitgesloten van de werknemersverzekeringen. Dreigt nu voor veel betrokkenen niet een situatie waarin men tot het laatst toe niet weet of men wordt geconfronteerd met forse naheffingen? Is het de regering bekend dat diverse opdrachtgevers zelfstandigen zonder personeel een contract laten tekenen waarin de zelfstandige moet toezeggen dat hij/zij mogelijke naheffingen van sociale premies zal betalen (zie brief FNV Zelfstandige Bondgenoten, 10 april 2001)? Zijn dergelijke praktijken op basis van de huidige wetgeving tegen te gaan?

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen op welke wijze gestalte zal worden gegeven aan voorlichting over de voorgestelde wijzigingen.

4. Financiële aspecten

De leden van de PvdA-fractie zouden graag beschikken over het volledige advies van de Actal. Is het mogelijk om de verwachte vermindering van administratieve lasten in kaart te brengen? Is het mogelijk voorgestelde vereenvoudigingen uit te drukken in verlaging van administratieve lasten?

De leden van de CDA-fractie vinden het positief dat er meer ruimte ontstaat voor ondernemerschap, ook voor nieuwe vormen van ondernemerschap. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat sprake is van onttrekking aan sociale zekerheidsregelingen. Dan wordt vanwege het noodzakelijke draagvlak daarbij, het kind met het badwater weggegooid. Ook is het positief dat er minder beroepsprocedures met daarbij behorende uitvoeringskosten gestart zullen worden. Heeft de regering enige indicatie van de vermindering van de administratieve lasten voor burgers, bedrijven en overheid?

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I. Wijziging Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen

In de toelichting op artikel 1 wordt gesproken over termijnen. Deze termijnen zijn kennelijk niet bedoeld als fatale termijnen. De leden van de PvdA-fractie vragen welke mogelijkheid de regering ziet om alsnog fatale termijnen te introduceren teneinde de snelheid en rechtszekerheid verder te bevorderen.

Bij artikel I en 4a, eerste lid, is sprake van nadere regels met betrekking tot de vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen. Op welke wijze wordt de Tweede Kamer betrokken bij de totstandkoming van deze nadere regels?

Artikel IV. Wijziging Ziektewet

Onderdelen B

De Memorie van Toelichting meldt dat het wetsvoorstel tevens voorziet in de uitsluiting van de Nationale Ombudsman en de substituut-ombudsman van verzekering op grond van de Ziektewet (ZW), de Werkloosheidswet (WW) en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), aldus de leden van de VVD-fractie. Thans zijn zij op grond van twee aparte regelingen verzekerd tegen het risico van arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. Een combinatie van wettelijke regelingen tegen hetzelfde risico wordt onwenselijk geacht.

Uit de toelichting bij Artikel IV onderdeel B blijkt dat de regering het voorstellen heeft om het Besluit Uitbreiding en Beperking Kring Verzekerden WAZ te wijzigen. De leden van de VVD-fractie roepen hierbij de discussie over de WAZ-verzekering voor politieke ambtsdragers zelf in herinnering en stellen de volgende vragen. Erkent de regering dat bij de invoering van de WAZ onvoldoende zorgvuldig is gekeken naar de Hoge Colleges van Staat en de politieke ambtsdragers?

Welke datum staat de regering voor ogen bij het opheffen van de dubbele verzekering voor de Nationale ombudsman en substituut-ombudsman? Is hier naar analogie van de politieke ambtsdragers wat de regering betreft ook geen terugwerkende kracht mogelijk? Wordt indien geen terugwerkende kracht mogelijk wordt geacht naar analogie van de politieke ambtsdragers ook anderszins voorzien in terugbetaling van reeds verschuldigde premies? Zo ja, wat is daarvoor de wettelijke grondslag c.q. is het niet wenselijk een wettelijke grondslag daarvoor in het onderhavige wetsvoorstel op te nemen?

Artikel V. Inwerkingtreding

Graag zouden de leden van de fractie van D66 zien dat de positieve elementen uit de huidige regelgeving gehandhaafd worden in de nieuwe uitvoeringsregels. Zeker gezien het feit dat het om een zeer diverse groep ondernemers gaat, is het van belang dat maatwerk per sector/branche geleverd wordt om geen onnodige belemmeringen voor het ondernemerschap op te werpen. Mocht de uitwerking voor een bepaalde beroepsgroep tot een wijziging van bestaand beleid leiden, wordt er dan in een overgangstermijn voorzien? In de wettekst konden de leden van de D66-fractie dit niet ontdekken. Zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers moeten in de ogen van de D66-fractie voldoende tijd krijgen om hun bedrijfsvoering en eventuele contracten te kunnen aanpassen.

Uit de brief van de staatssecretaris van 16 mei 2001 valt af te leiden dat de regering hecht aan een zeer spoedige behandeling van het voorliggende wetsvoorstel. De leden van de fractie van de ChristenUnie informeren wanneer de wet in werking kan treden als behandeling in de Eerste Kamer na het zomerreces plaatsvindt.

De voorzitter van de commissie,
Terpstra

De griffier voor dit verslag,
Post